

Janke Wikholms Krönika

December 2008

Tre droppar till!

I **förra veckan** genomförde jag min hundrade (!) ställningskurs. Nytt rekord? Sen till Västsverige för en företagsintern kurs om riskbedömningar och samordningsansvar. Det ovanliga med uppdraget är att det mer än hundra år gamla bruket ska läggas ner. Min kurs handlar om att ställa av på ett säkert sätt. Man hade utarbetat en mycket ambitiös plan för själva stoppet, då energierna i anläggningen ska "tömmas". Planen fick Väl Godkänt efter att vi kritiskt granskade den. Riskbedömningar för tiden där efter var svårare. Man vet inte riktigt vad som skall hända och ännu mindre vilken personal som då finns till förfogande. Men det skall nog gå! I Sverige är vi bra på att bedöma risker!

Det stora problemet är ett annat! Att stänga ett bruk med medarbetare som jobbat större delen av sitt liv i, är smärtsamt. Jag läser i Dagens Industri (DI, den 1 dec) att ledningen på Scania i Falun blev chockade vid mötet av sorgen av att förlora arbetet. Där gjordes nedläggningen i högkonjunktur. Idag är varslen i Sverige av mycket större omfattning. Högste Scaniachefen (Leif Östling, från Lule) deltog på flera "stämöten" i verkstan och förklarade varför en nedläggning var nödvändig. Först då lyckades man vända personalens inställning från apatisk till konstruktiv.

Mitt råd till alla företag som idag säger upp och lägger ner är följande: Gör riskbedömningar både om fysiska och psykiska risker. Se till att alla chefer ofta går runt i anläggningen och pratar. Ta bokstavligt tag i folk och se till att de kommer med i omställningsarbetet. Rationaliseringar är nödvändiga och smärtsamma. Men de kan göras på mer eller mindre bra sätt!

Nu läser man dagligen "expertråd" angående hur bilindustrin ska behandlas. "Vi ska inte dränera statskassan med subven-

tioner", säger trosvisst näringsutskottets moderata ordförande i en radiointervju. "Se hur det gick med varven! Staten ska minsann inte vara arbetsgivare". Lika trosvissa är vissa fackliga representanter. Fast de tycker tvärtom! Sanningen är ju att ingen riktigt vet. Vi får facit först om 5-10 år. Men nog ligger det en del i vad Hans-Olov Olsson, f.d. vd Volvo menar i en debattartikel i samma DI. Varven hade länge varit en skyddad sektor medan Volvo däremot är långt framme avseende framtidsaspekter som säkerhet och miljö.

Själv var jag anställd på NJA (Norrbottens Järnverk) vid sammanslagningen, då tre konkursmässiga järnverk tillsammans bildade Svenskt Stål AB. Vi fackliga vänstermänniskor var mycket skeptiska och protesterade med flygblad. En rubrik var mycket fyndig: "Banta med Björn" (Björn Wahlström, från Lule). Även då var det många s.k. experter som förkunnade "sanningar" för och emot. Ett antal decennier efteråt kan man konstatera. Vi som var emot hade fel. Det blev en succé. Björn hade rätt. Men nog var det ett statligt ingripande!

Om tre konkurrerande och nedslitna järnverk kunde bilda ett bantat, lönsamt och högeffektivt Svenskt Stål borde väl två framstående svenska bilföretag kunna få diskutera bildandet av "Svensk Bil AB". Utan en massa enfaldiga och okunniga jämförelser med varvskrisen. Ett sådant företag behöver väl inte vara statligt för all framtid?

Veckan avslutades med en fest för gamla arbetskamrater. Vi träffas i novembermörkret, äter god mat, dricker lite vin, pratar och skrattar. Man ska sprida ljus när och där det är som mörkast! Med årets sista krönika vill jag önska alla en riktigt God Jul!

Janke Wikholm (från Lule)

Skicka synpunkter på krönikan till info@jankewikholm.se
Läs flera krönikor på www.jankewikholm.se

JANKE
WIKHOLM